

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

Nacrt

ZAKON O ŠTRAJKU

Sarajevo, juli 2017. godine

ZAKON O ŠTRAJKU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se postupak u kojem radnici, radi zaštite i ostvarivanja svojih profesionalnih interesa, ekonomskih i socijalnih prava, ostvaruju pravo na štrajk u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Štrajkom se, u smislu ovog zakona, smatra organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog pravnog ili fizičkog lica (u daljem tekstu: poslodavac).
- (3) Pravo na štrajk zaposlenih u organima unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu uredit će se posebnim zakonom.
- (4) Do donošenja posebnog zakona, na pravo štrajka zaposlenih iz stava (3) ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 2. (Učestvovanje u štrajku)

- (1) Radnici slobodno odlučuju o učešću u štrajku.
- (2) Organizovanje i učestvovanje u štrajku organizovanom u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku, ne predstavlja povredu ugovora o radu, odnosno povredu radne obaveze.
- (3) Poslodavac ne može sprječavati radnike da organizuju štrajk i učestvuju u njemu, kao ni upotrebljavati prijetnje i prinude radi okončanja štrajka.
- (4) Radnici ne mogu za sebe tražiti, niti im poslodavac može omogućiti, pružiti ili dati naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za njihovo neučešće u štrajku.

Član 3. (Vrste štrajka)

- (1) Štrajk se može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, u području djelatnosti, na teritoriji kantona, te kao generalni štrajk za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Štrajk se može organizovati i kao štrajk upozorenja, koji može trajati najduže dva sata.
- (3) Štrajk solidarnosti se može organizovati sa ciljem da se pruži podrška štrajku organizovanom kod drugog poslodavca, u kojem slučaju moraju biti ispunjeni svi uvjeti predviđeni ovim zakonom za organizovanje štrajka.
- (4) Pravo na štrajk radnika u područjima djelatnosti od općeg interesa može se ostvariti pod uvjetima propisanim ovim zakonom, ukoliko ta pitanja nisu uređena posebnim zakonom.

Član 4.
(Nezakonitost štrajka)

Štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona smatra se nezakonitim štrajkom.

DIO DRUGI - ODLUKA O STUPANJU U ŠTRAJK I NAJAVA ŠTRAJKA

Član 5.
(Odluka o stupanju u štrajk)

- (1) Odluku o stupanju u štrajk donosi nadležni organ reprezentativnog sindikata kod poslodavca kao cjeline, organizacionog dijela poslodavca, područja djelatnosti na teritoriji kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Ukoliko kod poslodavca nije organizovan sindikat, odluku o štrajku može donijeti više od polovine zaposlenih kod tog poslodavca.
- (3) Odluku o stupanju u štrajk kod poslodavca može donijeti i nadležni organ bilo kojeg sindikata formiranog kod tog poslodavca, ukoliko je podrži više od polovine zaposlenih.

Član 6.
(Sadržaj odluke o stupanju u štrajk)

Odlukom o stupanju u štrajk utvrđuju se:

- a) zahtjevi radnika, razlozi stupanja u štrajk i organ prema kojem su upućeni zahtjevi,
- b) vrijeme otpočinjanja štrajka,
- c) mjesto održavanja štrajka,
- d) sastav štrajkačkog odbora, odnosno lica koja zastupaju interese radnika i odgovaraju za zakonitost štrajka.

Član 7.
(Rok za najavu štrajka)

- (1) Štrajk se najavljuje poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk najkasnije 10 dana prije dana određenog za početak štrajka.
- (2) Štrajk upozorenja najavljuje se poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk upozorenja najkasnije pet dana prije početka štrajka.

Član 8.
(Organi za najavu štrajka)

- (1) Istovremeno sa najavom štrajka, organizator štrajka dužan je da o vremenu i mjestu održavanja štrajka obavijesti nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova.

- (2) Štrajk koji se organizuje na teritoriji kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine najavljuje se vladi kantona, odnosno Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i nadležnim ministarstvima unutrašnjih poslova.

DIO TREĆI - MIRNO RJEŠAVNJE SPOROVA I ARBITRAŽA

Član 9. (Postupak mirenja)

Štrajkački odbor i pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac, dužni su od dana dostavljanja odluke o stupanju u štrajk kao i za vrijeme trajanja štrajka, pokušavati sporazumno riješiti nastali spor ili nastali spor povjeriti posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju u skladu sa Zakonom o radu, posebnim propisom, kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 10. (Arbitraža)

- (1) Strane u sporu rješavanje spora mogu povjeriti arbitraži.
- (2) Imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća, te druga pitanja u vezi s tim uređuju se posebnim propisom ili sporazumom strana u sporu, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Prilikom iznošenja spora pred arbitražu strane u sporu određuju pitanje koje iznose pred arbitražu.
- (4) Odluka arbitraže je konačna i protiv nje žalba nije dopuštena, niti se može voditi sudski spor.

DIO ČETVRTI - ORGANIZOVANJE I VOĐENJE ŠTRAJKA

Član 11. (Obaveza učesnika u štrajku)

Štrajkački odbor i radnici u štrajku dužni su štrajk organizovati i voditi na način kojim se ne ugrožava bezbjednost lica, imovine i zdravlja ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete poslodavcu i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

Član 12.
(Zabrana učesnicima štrajka)

Štrajkom se ne smiju sprječavati radnici koji ne učestvuju u štrajku da rade niti se smije sprječavati poslodavac da obezbijedi sredstva za rad.

DIO PETI - SPORAZUM O POSLOVIMA KOJI SE NE MOGU PREKIDATI ZA VRIJEME ŠTRAJKA

Član 13.
(Sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Sindikat i poslodavac sporazumno utvrđuju poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka. Štrajk ne može započeti prije utvrđivanja ovog sporazuma.
- (2) Sporazum iz stava (1) ovog člana potpisuju ovlašteni predstavnici poslodavca i sindikata, a sadrži: odredbe o poslovima i broju radnika koji su dužni da rade za vrijeme štrajka ili isključenja sa rada, radi osiguranja minimuma procesa rada (proizvodno održavajući poslovi), osiguranja neophodnih uvjeta života i rada stanovništva, odnosno rada drugih pravnih lica, kao i radi osiguranja imovine i sprječavanja ugrožavanja života i lične sigurnosti i zdravlja stanovništva (javne službe).
- (3) Sporazumom iz stava (1) ovog člana ne smije se ograničiti pravo na štrajk.
- (4) Poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema odluke o stupanju u štrajk, sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka.
- (5) Ukoliko poslodavac u roku iz stava (4) ovog člana ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka, sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a poslodavac je dužan izjasniti se na ponuđeni prijedlog u roku od naredna tri dana. U suprotnom se smatra da je prihvatio ponuđeni prijedlog.

Član 14.
(Spor o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Ukoliko se sindikat i poslodavac u roku od pet dana od dana prijema prijedloga poslova ne uspiju sporazumjeti o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, rješavanje nastalog spora prepušta se nadležnom sudu.
- (2) Poslovi koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka mogu se urediti i kolektivnim ugovorom.

DIO ŠESTI - ŠTRAJK U DJELATNOSTIMA OD OPĆEG I POSEBNOG INTERESA

Član 15.

(Vrste djelatnosti od općeg i posebnog interesa)

Djelatnosti od općeg i posebnog interesa u smislu ovog zakona su djelatnosti u oblasti:

1. snadbijevanja električnom energijom i vodosnadbijevanja;
2. željezničkog, vazdušnog, poštanskog saobraćaja;
3. telekomunikacija;
4. javnog rtv servisa;
5. komunalne djelatnosti;
6. djelatnosti zaštite od požara;
7. zdravstvene i veterinarske zaštite;
8. sistema bezbjednosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

- (1) Štrajk u djelatnostima iz člana 15. ovog zakona ne može započeti ukoliko se ne obezbjedi minimum procesa rada potreban za obezbjeđenje sigurnosti ljudi i imovine, odnosno neophodnih uvjeta za život i rad građana.
- (2) Minimum procesa rada i način njegovog obezbjeđenja utvrđuje se aktom poslodavca, odnosno kolektivnim ugovorom područja djelatnosti.
- (3) Ukoliko ti poslovi nisu utvrđeni na način predviđen stavom (2) ovog člana, te poslove sporazumom utvrđuju poslodavac i sindikat.
- (4) Na sklapanje sporazuma iz stava (3) ovog člana i na postupak mirenja u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 17.

(Obezbjedenje minimuma procesa rada)

- (1) Poslodavac može zahtijevati, u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada, da najviše 1/3 radnika bude na raspolaganju poslodavcu.
- (2) Radnici koji su angažovani za obezbjeđenje minimuma procesa rada, dužni su za vrijeme štrajka izvršavati naloge poslodavca.

Član 18.

(Najava štrajka u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

U djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, štrajk se najavljuje poslodavcu najkasnije 30 dana prije početka štrajka, dostavljanjem pisane odluke o stupanju u štrajk.

Član 19.

(Shodna primjena ostalih odredbi ovog zakona)

Za sva pitanja koja nisu posebno regulisana za djelatnost od općeg, odnosno posebnog interesa primjenjuju se odredbe ovog zakona.

DIO SEDMI - PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA U ŠTRAJKU

Član 20.

(Uvjeti za isključenje sa rada)

- (1) Poslodavac ne može zapošljavati nove radnike koji bi zamijenili učesnike u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.
- (2) Isključenje sa rada ne može započeti prije isteka osam dana od dana početka štrajka.
- (3) Isključenje radnika iz procesa rada može trajati najduže do okončanja štrajka.
- (4) Poslodavac je dužan za radnike isključene iz procesa rada uplaćivati doprinose za socijalno osiguranje utvrđene zakonom, na iznos osnovne plate prema ugovoru o radu.

Član 21.

(Zaštita učesnika u štrajku)

Organizovanje i sudjelovanje u štrajku pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom ne predstavlja povredu radne obaveze, niti može imati za posljedicu otkaz ugovora o radu.

Član 22.

(Pravo na plaću i socijalno osiguranje)

- (1) Radniku koji sudjeluje u štrajku plaća se smanjuje srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana radnik koji je sudjelovao u štrajku ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio, ukoliko se štrajk

organizovao zbog neisplaćenih plaća i neprovođenja propisanih mjera zaštite na radu.

- (3) Radnici koji su dužni da rade za vrijeme štrajka radi obezbjeđenja minimuma procesa rada, imaju pravo na plaću srazmjerno vremenu provedenom na radu, u skladu sa ugovorom o radu.
- (4) Radnici u štrajku imaju pravo na doprinose za socijalno osiguranje u skladu sa zakonom.
- (5) Radnici koji organizuju i sudjeluju u štrajku suprotno odredbama ovog zakona nemaju prava utvrđena st. (2) i (4) ovog člana.

DIO OSMI - SUDSKA ZAŠTITA

Član 23.

(Sudska zaštita poslodavca i naknada štete)

- (1) Ukoliko poslodavac smatra da sindikat organizuje i provodi štrajk suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, može u roku od dva dana od saznanja uputiti pisano upozorenje štrajkačkom odboru i odrediti rok u kojem će sindikat svoje postupanje uskladiti sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (2) Ukoliko štrajkački odbor ne prihvati upozorenje poslodavca i u ostavljenom roku ne uskladi svoje postupanje sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, poslodavac u naredna tri dana, kod nadležnog suda, može podnijeti zahtjev za zabranu organizovanja i provođenja štrajka suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (3) Ukoliko poslodavac ne postupi po odredbama iz st. (1) i (2) ovog člana, smatra se da je štrajk organizovan u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima sindikata.
- (4) Poslodavac ima pravo od organizatora štrajka zahtijevati naknadu štete koju je pretrpio zbog nezakonito organizovanog štrajka.

Član 24.

(Sudska zaštita sindikata i naknada štete)

- (1) Sindikat može od nadležnog suda zahtijevati zabranu angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada iz člana 17. ovog zakona.
- (2) Sindikat može zahtijevati od nadležnog suda da zabrani isključenje radnika iz procesa rada provedenog u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (3) Sindikat može zahtijevati naknadu pretrpljene štete od poslodavca zbog nezakonitog isključenja iz procesa rada.

Član 25.

(Sudsko odlučivanje)

- (1) U slučajevima iz čl. 14., 23. i 24. ovog zakona nadležan je općinski sud prema sjedištu poslodavca.

- (2) Sud u postupku zbog nezakonitog organizovanja štrajka, spora u vezi sporazuma o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada i nezakonitog isključenja sa rada odlučuje u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva od poslodavca ili sindikata.

DIO DEVETI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA I KAZNE NE ODREDBE

Član 26. (Nadzor nad primjenom zakona)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši kantonalna, odnosno federalna inspekcija rada.

Član 27. (Vrste i visine prekršaja)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj sindikat koji je organizovao štrajk, odnosno organizator štrajka ako:
 - a) organizuje štrajk suprotno odredbama, čl. 5. i 7. ovog zakona;
 - b) organizuje štrajk suprotno članu 11. ovog zakona;
 - c) organizuje štrajk u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa bez obezbjeđenja minimuma procesa rada, član 16. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se poslodavac – pravno lice ako:
 - a) postupi suprotno članu 2. stav (3) ovog zakona;
 - b) postupi suprotno članu 17. stav (1) ovog zakona;
 - c) poduzme isključenje radnika sa rada suprotno članu 20. ovog zakona;
 - d) postupi suprotno članu 22. u dijelu koji se odnosi na plaću i prava iz socijalnog osiguranja.
- (3) Za prekršaje iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

DIO DESETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o štrajku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 14/00).

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O ŠTRAJKU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1)d), a u vezi sa članom III.2.e) i članom II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana IV.A.20.(1)d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbama člana III.2.e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

Prema odredbama člana II.A.2.1) Ustava Federacije BiH, Federacija Bosne i Hercegovine osigurava primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda. Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, članom II.1.I) svim osobama na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine garantirane su osnovne slobode, između ostalih, i sloboda okupljanja, sloboda udruživanja, sloboda osnivanja i pripadanja sindikatima i sloboda neudruživanja.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

S obzirom da je važeći Zakon o štrajku donesen 2000. godine, a da je pravo na štrajk jedno od osnovnih sindikalnih prava koje spada u ekonomska i socijalna prava, ukazala se potreba za izradom novog Zakona koji će odgovoriti trenutnim potrebama sveukupnog ekonomskog stanja kao i potrebama radnika izazvanih novim ekonomskim i tržišnim uvjetima.

Pravo na štrajk se ostvaruje u okviru sindikalne slobode i predstavlja organizovani i unaprijed najavljeni pritisak radnika na poslodavce radi priznavanja ekonomskih i socijalnih interesa, te je stoga bilo neophodno detaljno i sveobuhvatno pristupiti uređenju načina ostvarivanja ovog prava.

Cilj ovog zakona je da štrajk bude krajnji oblik rješavanja kolektivnih radnih sporova i to onda kada nije moguće da se kolektivni spor riješi mirnim putem, odnosno nekim od oblika mirnog rješavanja.

Pravo na štrajk posmatra se u okviru odredbi koje uređuju sindikalnu slobodu. Univerzalnom deklaracijom o pravima čovjeka iz 1948. godine, svima je zagarantovano pravo da učestvuju u osnivanju sindikata ili da se pridruže sindikatu u cilju osiguranja svojih interesa. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, također utvrđuje pravo na udruživanje, a Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine utvrđuje pravo na štrajk.

Bosna i Hercegovina kao članica Međunarodne organizacije rada dužna je implementirati ratificirane konvencije ove organizacije. U ovom slučaju relevantne konvencije, koje se odnose na reguliranje prava na štrajk, su Konvencija o pravu na udruživanje (poljoprivreda) C11, Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje C87 i Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje C98.

Revidirana Europska socijalna povelja Vijeća Europe utvrđuje pravo na kolektivno pregovaranje, uključujući pravo na štrajk (član 6). Pravo na štrajk mora osigurati svaka država ugovornica i ono može da se ograniči samo u skladu sa zakonom, a radi zaštite prava i sloboda, zaštite općeg interesa, državne sigurnosti, javnog zdravlja i morala.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na 17. sjednici održanoj 25.01.2017. godine, prihvatio je Nacrt zakona o štrajku sa mišljenjem da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine također je prihvatio na svojoj 17. sjednici održanoj 09.02.2017. godine, Nacrt zakona o štrajku smatrajući da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga, uz Zaključak da predlagač o istom organizuje i sprovede javnu raspravu.

U skladu sa pomenutim Zaključkom Doma naroda Parlamenta FBiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je poduzelo aktivnosti na sprovođenju javne rasprave objavljivanjem poziva na web stranici Ministarstva i informisanjem javnosti, te pozivanjem svih zainteresovanih da svoje primjedbe/prijedloge/komentare na tekst Nacrta Zakona dostave do 30.04.2017.godine. Pismene primjedbe dostavio je Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Udruženje poslodavac u Federaciji BiH i Skupština Tuzlanskog kantona.

Također, ovo Ministarstvo je 15.06.2017. godine u Sarajevu organizovalo i otvorenu javnu raspravu za Nacrt zakona o štrajku. Otvorenoj javnoj raspravi prisustvovali su u najvećem broju predstavnici sindikata, a u manjem broju i predstavnici političkih organizacija, kantonalnih ministarstava, Udruženja poslodavaca FBiH, Ekonomsko socijalnog vijeća i ostali.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike razmotrilo je sve primjedbe iznijete tokom provođenja procedure javne rasprave, usvojilo one za koje je procijenjeno da su opravdane i iste ugradilo u tekst Nacrta.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Nacrt Zakona o štrajku dostavlja se svim kantonima radi pribavljanja mišljenja o istom.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. – uređen je predmet Zakona i određen pojam štrajka pod kojim se podrazumijeva organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog

pravnog ili fizičkog lica. Također, ovim članom propisano je da se štrajk organa unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu, uređuje posebnim zakonom.

Članom 2. – propisuje se pravo radnika da slobodno odlučuju o učešću u štrajku, te da organizovanje i učestvovanje u štrajku ne predstavlja povredu ugovora o radu, ukoliko je isti organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata. Također, je propisana zabrana poslodavcu da sprječava radnike da organizuju štrajk i da učestvuju u njemu, da upotrebljava prijetnje i prinude radi okončanja štrajka, te da radi neučestvovanja u štrajku omogući naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za radnike koji ne učestvuju u štrajku.

Članom 3. – predviđene su vrste štrajka, te je propisano da se štrajk može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, području djelatnosti, na teritoriji kantona, te na teritoriji Federacije BiH. Također, propisano je da štrajk može biti generalni, štrajk upozorenja ili štrajk solidarnosti.

Članom 4. – propisano je da se nezakonitim štrajkom smatra štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona.

Čl. 5. i 6. – uređeno je pitanje odluke o stupanju u štrajk i sadržaj iste.

Čl. 7. i 8. – uređeno je pitanje najave štrajka poslodavcu, odnosno nadležnom ministarstvu unutrašnjih poslova

Članom 9. – uređeno je pitanje sporazumnog rješavanja nastalog spora ili povjeravanje nastalog spora posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju.

Članom 10. – uređen je postupak arbitraže, imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća i konačnost arbitražne odluke.

Čl. 11. i 12. – utvrđene su obaveze organizatora i učesnika u štrajku sa aspekta zaštite zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine, kao i zabrana sprječavanja radnika koji ne učestvuju u štrajku da rade, te poslodavca da obezbijedi sredstva za rad.

Članom 13. – uređeno je pitanje sporazuma između poslodavca i sindikata o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka i utvrđena sadržina navedenog sporazuma. Također propisan je rok u kojem je poslodavac obavezan da sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a u slučaju da poslodavac ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka predviđena je mogućnost da sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Članom 14. – predviđena je sudska nadležnost u slučaju da sindikat i poslodavac u roku od pet dana od dana prijema prijedloga poslova ne uspiju postići sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Čl. 15. - 19. – Ovim članovima reguliran je štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa, određivanje minimuma procesa rada, te propisan određeni rok za najavu štrajka prije početka štrajka, uz mogućnost da poslodavac, a u cilju

obezbjedenja minimuma procesa rada, zahtjeva da najviše 1/3 radnika bude u procesu rada.

Članom 20. – zabranjeno je poslodavcu da zaposli nove radnike koji bi zamijenili radnike koji su u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk, te uvjeti pod kojima poslodavac može koristiti ovu mogućnost.

Čl. 21. i 22. – predviđena je zaštita učesnika u štrajku od otkaza ugovora o radu, pod utvrđenim uvjetima, kao i pravo poslodavca da radniku koji sudjeluje u štrajku smanji plaću srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore. Također su utvrđeni izuzeci u pogledu smanjenja plaće, kao i pravo na socijalno osiguranje radnika u štrajku.

Čl. 23., 24. i 25. – propisana je sudska zaštita poslodavca i sindikata, naknada štete, kao i postupak kad se zaštita traži pred sudom.

Članom 26. – propisan je nadzor nad primjenom ovog zakona.

Članom 27. – propisane su kaznene odredbe i uređeno je pitanje odgovornosti sindikata, odnosno poslodavaca za propisane prekršaje i visine kazne za pojedine prekršaje.

Članom 28. i 29. – popisane su prijelazne i završne odredbe.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 106. sjednici, održanoj dana 15.08.2017. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice na izmijenjeni tekst Nacrta Zakona o štrajku formuliran nakon održane javne rasprave, predložen od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

II.

Zaključak sa mišljenjem Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice iz tačke I. upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-02-1164517.
Datum, 15.08.2017. godine
Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

PREMIJER

Miralem Galijašević

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA
n/r Premijera
n/r Sekretara

Broj: 09-02-1946-2-1/17
Zenica, 08.08.2017. godine

PREDMET: Mišljenje o izmijenjenom Nacrtu Zakona o štrajku formuliranom nakon održane javne rasprave, d o s t a v l j a s e

Postupajući u skladu sa zaduženjem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, a s obzirom da je oblast rada, kao segment socijalne politike, u zajedničkoj nadležnosti federalne vlasti i kantona, u skladu sa članom III.2.e) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, dostavljen je u proceduru tekst izmijenjenog Nacrta Zakona o štrajku formuliranog nakon održane javne rasprave, radi mišljenja.

S tim u vezi, Stručna služba Skupštine zatražila je aktom, broj: 01/02-02-1946-5/17 od 26.07.2017. godine od Vlade Zeničko-dobojskog kantona i ovog ministarstva mišljenje na predloženi izmijenjeni tekst Nacrt Zakona.

Radi mišljenja o predloženom izmijenjenom tekstu Nacrta Zakona formuliranog nakon održane javne rasprave, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice je 31.07.2017. godine, elektronskom poštom isti uputilo Savezu samostalnih sindikata BiH-Kantonalni odbor Zeničko-dobojskog kantona i Udruženju poslodavaca FBiH-Grupacija poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona, uz naznaku koje su predhodno dostavljene primjedbe socijalnih partnera na prvobitni tekst Nacrta Zakona uvažene. Nakon što su se socijalni partneri očitovali da ostaju kod predhodno datih mišljenja i sugestija koje nisu usvojene u izmijenjenom tekstu Nacrta Zakona o štrajku, ovo ministarstvo daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Kao obrazloženje za upućivanje u proceduru izmijenjenog Nacrta Zakona o štrajku predlagač, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, navodi da s obzirom da je važeći Zakon o štrajku donesen 2000. godine, a da je pravo na štrajk jedno od osnovnih sindikalnih prava koje spada u ekonomska i socijalna prava, ukazala se potreba za izradom novog Zakona koji će odgovoriti trenutnim potrebama ekonomskog stanja kao i potrebama radnika izazvanih novim ekonomskim i tržišnim uslovima. Cilj predloženog Nacrta Zakona je da štrajk bude krajnji oblik rješavanja radnih sporova i to onda kada nije moguće da se kolektivni spor riješi mirnim putem, odnosno nekim od oblika mirnog rješavanja.

Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije BiH prihvatili su Nacrt Zakona o štrajku smatrajući da isti može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona, uz Zaključak da predlagač o istom organizira i provede javnu raspravu. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je postupajući u skladu sa pomenutim Zaključkom Doma naroda Parlamenta Federacije provelo javnu raspravu, pribavilo pismene primjedbe na prvobitni Nacrt Zakona o štrajku, iste razmotrilo i usvojilo one za koje je procijenjeno da su opravdane, te iste ugradilo u tekst izmijenjenog Nacrta Zakona o štrajku.

*čuvao
piti*

Ministartvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice je svoje mišljenje zajedno sa mišljenjima Saveza samostalnih sindikata BiH-Kantonalni odbor Zeničko-dobojskog kantona i Udruženju poslodavaca FBiH-Grupacija poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona na prvobitni tekst Nacrta Zakona o štrajku dostavilo predlažuću putem Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

Budući da su neke od primjedbi socijalnih partnera na prvobitni tekst Nacrta Zakona uvažene, Ministartvo je pribavilo očitovanja socijalnih partnera da i dalje ostaju kod predhodno datih mišljenja i sugestija koje nisu uvažene i integrirane u izmijenjeni tekst Nacrta Zakona o štrajku.

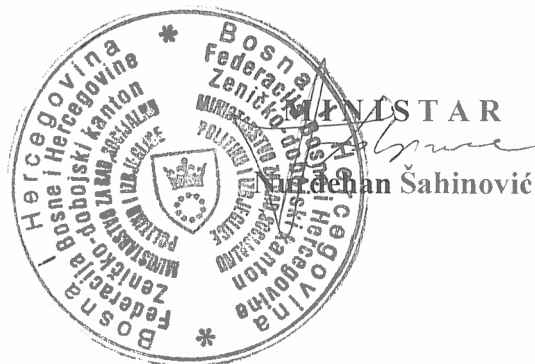
Nakon ponovnog razmatranja predloženog teksta izmijenjenog Nacrta Zakona o štrajku Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice nema primjedbi na predloženi tekst i podržava donošenje izmijenjenog Nacrta Zakona.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1x Naslov

1x a/a

Šahinović

Broj: 01/02-02-1946-5/17
Zenica, 26.07.2017. godine

27-07-2017

 ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA KANTONA
n/r sekretara

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE
n/r ministra

PREDMET: Mišljenje o Novom Nacrtu federalnog Zakona o štrajku - traži se

Poštovani,

U prilogu ovog dopisa, dostavljamo vam isprintan e-mail koji je dana 26.07.2017. godine dostavljen na službeni e-mail adresu Skupštine Kantona, sa priloženim dopisom ministra Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, broj: 03-02/1-1835/16 od 11.07.2017. godine, naslovljenog za Skupštine kantona u Federaciji BiH, u kojem se traži dostavljanje mišljenja najkasnije u roku od 45 dana od dana prijema istog akta na tekst Nacrta Zakona o štrajku, koji nam je takođe dostavljen u prilogu.

Napominjemo da je u dostavljenom e-mail-u navedeno da se radi o izmjenjenom tekstu Nacrta pomenutog federalnog Zakona, formulisanog nakon javne rasprave održane 15.06.2017. godine po Zaključku Doma naroda Parlamenta FBiH.

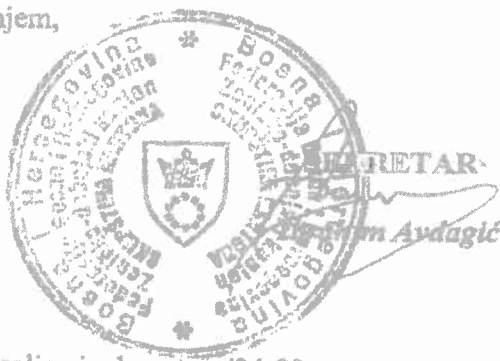
S tim u vezi, a u cilju postupanja po navedenom dopisu, molimo vas da nam što prije dostavite traženo mišljenje, koje bi Skupština Kantona imala u vidu prilikom razmatranja Nacrta istog Zakona, a na osnovu kojeg bi Skupština Kantona utvrdila svoje Mišljenje po istom, te nakon toga isto dostavila Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike ostavljenom roku.

S poštovanjem,

PRILOZI: Kao u dopisu

DOSTAVLJENO:

- ☒ Naslovu,
- 1 x Komisija za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i zdravstvo /04-02
- 1 x Svim poslanicima Skupštine Kantona /05-01
- 1 x 02
- 1 x 05-01
- 1 x U spis predmeta/03

Skupština ZDK

From: "Ismira Kalkan" <ismira.kalkan@finrep.gov.ba>
Date: srijeda, 26. juli 2017. 13:59
To: <skupstina@zdk.ba>
Attach: podnesak za mišljenje kantonalne skupštine nacrt zakona o štrajku.doc; Nacrt Zakona o štrajku juni 2017.doc
Subject: nacrt zakona o štrajku

Šešir ZDK - DOKUMENTI			
Priloga: 16.07.2017			
Org. 100	100	100	100
01-02-1246-4-1/17			

Poštovani,

U skladu sa usmenim razgovorom sa Sekretarom Skupštine ponovo Vam putem e-mail šaljem popratni akt sa Nacrtom zakona o štrajku radi davanja mjerodavnog mišljenja. Napominjemo da se radi o izmjenjenom tekstu Nacrta formulisanim nakon javne rasprave održane 16.08.2017.godine po Zaključku Doma naroda Parlamenta FBiH. Molimo da razmotrite navedeni Nacrt Zakona, te Vaše mišljenje na isti dostavite Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike u ostavljenom roku.

LP
 Kalkan Ismira
 Federalno ministarstvo rada i socijalne politike

26.07.2017.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

Nacrt

ZAKON O ŠTRAJKU

Sarajevo, juli 2017. godine

ZAKON O ŠTRAJKU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se postupak u kojem radnici, radi zaštite i ostvarivanja svojih profesionalnih interesa, ekonomskih i socijalnih prava, ostvaruju pravo na štrajk u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Štrajkom se, u smislu ovog zakona, smatra organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog pravnog ili fizičkog lica (u daljem tekstu: poslodavac).
- (3) Pravo na štrajk zaposlenih u organima unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu uredit će se posebnim zakonom.
- (4) Do donošenja posebnog zakona, na pravo štrajka zaposlenih iz stava (3) ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 2. (Učestvovanje u štrajku)

- (1) Radnici slobodno odlučuju o učešću u štrajku.
- (2) Organizovanje i učestvovanje u štrajku organizovanom u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku, ne predstavlja povredu ugovora o radu, odnosno povredu radne obaveze.
- (3) Poslodavac ne može sprječavati radnike da organizuju štrajk i učestvuju u njemu, kao ni upotrebljavati prijetnje i prinude radi okončanja štrajka.
- (4) Radnici ne mogu za sebe tražiti, niti im poslodavac može omogućiti, pružiti ili dati naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za njihovo neučešće u štrajku.

Član 3. (Vrste štrajka)

- (1) Štrajk se može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, u području djelatnosti, na teritoriji kantona, te kao generalni štrajk za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Štrajk se može organizovati i kao štrajk upozorenja, koji može trajati najduže dva sata.
- (3) Štrajk solidarnosti se može organizovati sa ciljem da se pruži podrška štrajku organizovanom kod drugog poslodavca, u kojem slučaju moraju biti ispunjeni svi uvjeti predviđeni ovim zakonom za organizovanje štrajka.
- (4) Pravo na štrajk radnika u područjima djelatnosti od općeg interesa može se ostvariti pod uvjetima propisanim ovim zakonom, ukoliko ta pitanja nisu uređena posebnim zakonom.

Član 4.
(Nezakonitost štrajka)

Štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona smatra se nezakonitim štrajkom.

DIO DRUGI - ODLUKA O STUPANJU U ŠTRAJK I NAJAVA ŠTRAJKA

Član 5.
(Odluka o stupanju u štrajk)

- (1) Odluku o stupanju u štrajk donosi nadležni organ reprezentativnog sindikata kod poslodavca kao cjeline, organizacionog dijela poslodavca, područja djelatnosti na teritoriji kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Ukoliko kod poslodavca nije organizovan sindikat, odluku o štrajku može donijeti više od polovine zaposlenih kod tog poslodavca.
- (3) Odluku o stupanju u štrajk kod poslodavca može donijeti i nadležni organ bilo kojeg sindikata formiranog kod tog poslodavca, ukoliko je podrži više od polovine zaposlenih.

Član 6.
(Sadržaj odluke o stupanju u štrajk)

Odlukom o stupanju u štrajk utvrđuju se:

- a) zahtjevi radnika, razlozi stupanja u štrajk i organ prema kojem su upućeni zahtjevi,
- b) vrijeme otpočinjanja štrajka,
- c) mjesto održavanja štrajka,
- d) sastav štrajkačkog odbora, odnosno lica koja zastupaju interese radnika i odgovaraju za zakonitost štrajka.

Član 7.
(Rok za najavu štrajka)

- (1) Štrajk se najavljuje poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk najkasnije 10 dana prije dana određenog za početak štrajka.
- (2) Štrajk upozorenja najavljuje se poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk upozorenja najkasnije pet dana prije početka štrajka.

Član 8.
(Organi za najavu štrajka)

- (1) Istovremeno sa najavom štrajka, organizator štrajka dužan je da o vremenu i mjestu održavanja štrajka obavijesti nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova.

- (2) Štrajk koji se organizuje na teritoriji kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine najavljuje se vladi kantona, odnosno Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i nadležnim ministarstvima unutrašnjih poslova.

DIO TREĆI - MIRNO RJEŠAVNJE SPOROVA I ARBITRAŽA

Član 9. (Postupak mirjenja)

Štrajkački odbor i pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac, dužni su od dana dostavljanja odluke o stupanju u štrajk kao i za vrijeme trajanja štrajka, pokušavati sporazumno riješiti nastali spor ili nastali spor povjeriti posebnom tijelu za mirjenje koje strane u sporu sporazumno formiraju u skladu sa Zakonom o radu, posebnim propisom, kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 10. (Arbitraža)

- (1) Strane u sporu rješavanje spora mogu povjeriti arbitraži.
- (2) Imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća, te druga pitanja u vezi s tim uređuju se posebnim propisom ili sporazumom strana u sporu, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Prilikom iznošenja spora pred arbitražu strane u sporu određuju pitanje koje iznose pred arbitražu.
- (4) Odluka arbitraže je konačna i protiv nje žalba nije dopuštena, niti se može voditi sudski spor.

DIO ČETVRTI - ORGANIZOVANJE I VOĐENJE ŠTRAJKA

Član 11. (Obaveza učesnika u štrajku)

Štrajkački odbor i radnici u štrajku dužni su štrajk organizovati i voditi na način kojim se ne ugrožava bezbjednost lica, imovine i zdravlja ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete poslodavcu i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

Član 12.
(Zabrana učesnicima štrajka)

Štrajkom se ne smiju sprječavati radnici koji ne učestvuju u štrajku da rade niti se smije sprječavati poslodavac da obezbijedi sredstva za rad.

DIO PETI - SPORAZUM O POSLOVIMA KOJI SE NE MOGU PREKIDATI ZA VRIJEME ŠTRAJKA

Član 13.
(Sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Sindikat i poslodavac sporazumno utvrđuju poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka. Štrajk ne može započeti prije utvrđivanja ovog sporazuma.
- (2) Sporazum iz stava (1) ovog člana potpisuju ovlašteni predstavnici poslodavca i sindikata, a sadrži: odredbe o poslovima i broju radnika koji su dužni da rade za vrijeme štrajka ili isključenja sa rada, radi osiguranja minimuma procesa rada (proizvodno održavajući poslovi), osiguranja neophodnih uvjeta života i rada stanovništva, odnosno rada drugih pravnih lica, kao i radi osiguranja imovine i sprječavanja ugrožavanja života i lične sigurnosti i zdravlja stanovništva (javne službe).
- (3) Sporazumom iz stava (1) ovog člana ne smije se ograničiti pravo na štrajk.
- (4) Poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema odluke o stupanju u štrajk, sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka.
- (5) Ukoliko poslodavac u roku iz stava (4) ovog člana ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekinuti za vrijeme štrajka, sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a poslodavac je dužan izjasniti se na ponuđeni prijedlog u roku od naredna tri dana. U suprotnom se smatra da je prihvatio ponuđeni prijedlog.

Član 14.
(Spor o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka)

- (1) Ukoliko se sindikat i poslodavac u roku od pet dana od dana prijema prijedloga poslova ne uspiju sporazumjeti o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, rješavanje nastalog spora prepušta se nadležnom sudu.
- (2) Poslovi koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka mogu se urediti i kolektivnim ugovorom.

DIO ŠESTI - ŠTRAJK U DJELATNOSTIMA OD OPĆEG I POSEBNOG INTERESA

Član 15.

(Vrste djelatnosti od općeg i posebnog interesa)

Djelatnosti od općeg i posebnog interesa u smislu ovog zakona su djelatnosti u oblasti:

1. snadbijevanja električnom energijom i vodosnadbijevanja;
2. željezničkog, vazdušnog, poštanskog saobraćaja;
3. telekomunikacija;
4. javnog rtv servisa;
5. komunalne djelatnosti;
6. djelatnosti zaštite od požara;
7. zdravstvene i veterinarske zaštite;
8. sistema bezbjednosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

- (1) Štrajk u djelatnostima iz člana 15. ovog zakona ne može započeti ukoliko se ne obezbjedi minimum procesa rada potreban za obezbjeđenje sigurnosti ljudi i imovine, odnosno neophodnih uvjeta za život i rad građana.
- (2) Minimum procesa rada i način njegovog obezbjeđenja utvrđuje se aktom poslodavca, odnosno kolektivnim ugovorom područja djelatnosti.
- (3) Ukoliko ti poslovi nisu utvrđeni na način predviđen stavom (2) ovog člana, te poslove sporazumno utvrđuju poslodavac i sindikat.
- (4) Na sklapanje sporazuma iz stava (3) ovog člana i na postupak mirenja u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 17.

(Obezbjedenje minimuma procesa rada)

- (1) Poslodavac može zahtijevati, u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada, da najviše 1/3 radnika bude na raspolaganju poslodavcu.
- (2) Radnici koji su angažovani za obezbjeđenje minimuma procesa rada, dužni su za vrijeme štrajka izvršavati naloge poslodavca.

Član 18.

(Najava štrajka u djelatnostima od općeg i posebnog interesa)

U djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa, štrajk se najavljuje poslodavcu najkasnije 30 dana prije početka štrajka, dostavljanjem pisane odluke o stupanju u štrajk.

Član 19.

(Shodna primjena ostalih odredbi ovog zakona)

Za sva pitanja koja nisu posebno regulisana za djelatnost od općeg, odnosno posebnog interesa primjenjuju se odredbe ovog zakona.

DIO SEDMI - PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA U ŠTRAJKU

Član 20.

(Uvjeti za isključenje sa rada)

- (1) Poslodavac ne može zapošljavati nove radnike koji bi zamijenili učesnike u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.
- (2) Isključenje sa rada ne može započeti prije isteka osam dana od dana početka štrajka.
- (3) Isključenje radnika iz procesa rada može trajati najduže do okončanja štrajka.
- (4) Poslodavac je dužan za radnike isključene iz procesa rada uplaćivati doprinose za socijalno osiguranje utvrđene zakonom, na iznos osnovne plate prema ugovoru o radu.

Član 21.

(Zaštita učesnika u štrajku)

Organizovanje i sudjelovanje u štrajku pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom ne predstavlja povredu radne obaveze, niti može imati za posljedicu otkaz ugovora o radu.

Član 22.

(Pravo na plaću i socijalno osiguranje)

- (1) Radniku koji sudjeluje u štrajku plaća se smanjuje srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana radnik koji je sudjelovao u štrajku ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio, ukoliko se štrajk

organizovao zbog neisplaćenih plaća i neprovođenja propisanih mjera zaštite na radu.

- (3) Radnici koji su dužni da rade za vrijeme štrajka radi obezbjeđenja minimuma procesa rada, imaju pravo na plaću srazmjerno vremenu provedenom na radu, u skladu sa ugovorom o radu.
- (4) Radnici u štrajku imaju pravo na doprinose za socijalno osiguranje u skladu sa zakonom.
- (5) Radnici koji organizuju i sudjeluju u štrajku suprotno odredbama ovog zakona nemaju prava utvrđena st. (2) i (4) ovog člana.

DIO OSMI - SUDSKA ZAŠTITA

Član 23.

(Sudska zaštita poslodavca i naknada štete)

- (1) Ukoliko poslodavac smatra da sindikat organizuje i provodi štrajk suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, može u roku od dva dana od saznanja uputiti pisano upozorenje štrajkačkom odboru i odrediti rok u kojem će sindikat svoje postupanje uskladiti sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (2) Ukoliko štrajkački odbor ne prihvati upozorenje poslodavca i u ostavljenom roku ne uskladi svoje postupanje sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata, poslodavac u naredna tri dana, kod nadležnog suda, može podnijeti zahtjev za zabranu organizovanja i provođenja štrajka suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata.
- (3) Ukoliko poslodavac ne postupi po odredbama iz st. (1) i (2) ovog člana, smatra se da je štrajk organizovan u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilima sindikata.
- (4) Poslodavac ima pravo od organizatora štrajka zahtijevati naknadu štete koju je pretrpio zbog nezakonito organizovanog štrajka.

Član 24.

(Sudska zaštita sindikata i naknada štete)

- (1) Sindikat može od nadležnog suda zahtijevati zabranu angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada iz člana 17. ovog zakona.
- (2) Sindikat može zahtijevati od nadležnog suda da zabrani isključenje radnika iz procesa rada provedenog u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (3) Sindikat može zahtijevati naknadu pretrpljene štete od poslodavca zbog nezakonitog isključenja iz procesa rada.

Član 25.

(Sudsko odlučivanje)

- (1) U slučajevima iz čl. 14., 23. i 24. ovog zakona nadležan je općinski sud prema sjedištu poslodavca.

- (2) Sud u postupku zbog nezakonitog organizovanja štrajka, spora u vezi sporazuma o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, angažovanja više od 1/3 radnika u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada i nezakonitog isključenja sa rada odlučuje u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva od poslodavca ili sindikata.

DIO DEVETI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA I KAZNE NE ODREDBE

Član 26.

(Nadzor nad primjenom zakona)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši kantonalna, odnosno federalna inspekcija rada.

Član 27.

(Vrste i visine prekršaja)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj sindikat koji je organizovao štrajk, odnosno organizator štrajka ako:
 - a) organizuje štrajk suprotno odredbama, čl. 5. i 7. ovog zakona;
 - b) organizuje štrajk suprotno članu 11. ovog zakona;
 - c) organizuje štrajk u djelatnostima od općeg, odnosno posebnog interesa bez obezbjeđenja minimuma procesa rada, član 16. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se poslodavac – pravno lice ako:
 - a) postupi suprotno članu 2. stav (3) ovog zakona;
 - b) postupi suprotno članu 17. stav (1) ovog zakona;
 - c) poduzme isključenje radnika sa rada suprotno članu 20. ovog zakona;
 - d) postupi suprotno članu 22. u dijelu koji se odnosi na plaću i prava iz socijalnog osiguranja.
- (3) Za prekršaje iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

DIO DESETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o štrajku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 14/00).

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O ŠTRAJKU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1)d), a u vezi sa članom III.2.e) i članom II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana IV.A.20.(1)d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbama člana III.2.e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

Prema odredbama člana II.A.2.1) Ustava Federacije BiH, Federacija Bosne i Hercegovine osigurava primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda. Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, članom II.1.I) svim osobama na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine garantirane su osnovne slobode, između ostalih, i sloboda okupljanja, sloboda udruživanja, sloboda osnivanja i pripadanja sindikatima i sloboda neudruživanja.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

S obzirom da je važeći Zakon o štrajku donesen 2000. godine, a da je pravo na štrajk jedno od osnovnih sindikalnih prava koje spada u ekonomska i socijalna prava, ukazala se potreba za izradom novog Zakona koji će odgovoriti trenutnim potrebama sveukupnog ekonomskog stanja kao i potrebama radnika izazvanih novim ekonomskim i tržišnim uvjetima.

Pravo na štrajk se ostvaruje u okviru sindikalne slobode i predstavlja organizovani i unaprijed najavljeni pritisak radnika na poslodavce radi priznavanja ekonomskih i socijalnih interesa, te je stoga bilo neophodno detaljno i sveobuhvatno pristupiti uređenju načina ostvarivanja ovog prava.

Cilj ovog zakona je da štrajk bude krajnji oblik rješavanja kolektivnih radnih sporova i to onda kada nije moguće da se kolektivni spor riješi mirnim putem, odnosno nekim od oblika mirnog rješavanja.

Pravo na štrajk posmatra se u okviru odredbi koje uređuju sindikalnu slobodu. Univerzalnom deklaracijom o pravima čovjeka iz 1948. godine, svima je zagarantovano pravo da učestvuju u osnivanju sindikata ili da se pridruže sindikatu u cilju osiguranja svojih interesa. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, također utvrđuje pravo na udruživanje, a Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine utvrđuje pravo na štrajk.

Bosna i Hercegovina kao članica Međunarodne organizacije rada dužna je implementirati ratificirane konvencije ove organizacije. U ovom slučaju relevantne konvencije, koje se odnose na reguliranje prava na štrajk, su Konvencija o pravu na udruživanje (poljoprivreda) C11, Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje C87 i Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje C98.

Revidirana Europska socijalna povelja Vijeća Europe utvrđuje pravo na kolektivno pregovaranje, uključujući pravo na štrajk (član 6). Pravo na štrajk mora osigurati svaka država ugovornica i ono može da se ograniči samo u skladu sa zakonom, a radi zaštite prava i sloboda, zaštite općeg interesa, državne sigurnosti, javnog zdravlja i morala.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na 17. sjednici održanoj 25.01.2017. godine, prihvatio je Nacrt zakona o štrajku sa mišljenjem da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine također je prihvatio na svojoj 17. sjednici održanoj 09.02.2017. godine, Nacrt zakona o štrajku smatrajući da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga, uz Zaključak da predlagač o istom organizuje i sprovede javnu raspravu.

U skladu sa pomenutim Zaključkom Doma naroda Parlamenta FBiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je poduzelo aktivnosti na sprovođenju javne rasprave objavljivanjem poziva na web stranici Ministarstva i informisanjem javnosti, te pozivanjem svih zainteresovanih da svoje primjedbe/prijedloge/komentare na tekst Nacrta Zakona dostave do 30.04.2017.godine. Pismene primjedbe dostavio je Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Udruženje poslodavac u Federaciji BiH i Skupština Tuzlanskog kantona.

Također, ovo Ministarstvo je 15.06.2017. godine u Sarajevu organizovalo i otvorenu javnu raspravu za Nacrt zakona o štrajku. Otvorenoj javnoj raspravi prisustvovali su u najvećem broju predstavnici sindikata, a u manjem broju i predstavnici političkih organizacija, kantonalnih ministarstava, Udruženja poslodavaca FBiH, Ekonomsko socijalnog vijeća i ostali.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike razmotrilo je sve primjedbe iznijete tokom provođenja procedure javne rasprave, usvojilo one za koje je procijenjeno da su opravdane i iste ugradilo u tekst Nacrta.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Nacrt Zakona o štrajku dostavlja se svim kantonima radi pribavljanja mišljenja o istom.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. – uređen je predmet Zakona i određen pojam štrajka pod kojim se podrazumijeva organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog

pravnog ili fizičkog lica. Također, ovim članom propisano je da se štrajk organa unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu, uređuje posebnim zakonom.

Članom 2. – propisuje se pravo radnika da slobodno odlučuju o učešću u štrajku, te da organizovanje i učestvovanje u štrajku ne predstavlja povredu ugovora o radu, ukoliko je isti organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata. Također, je propisana zabrana poslodavcu da sprječava radnike da organizuju štrajk i da učestvuju u njemu, da upotrebljava prijetnje i prinude radi okončanja štrajka, te da radi neučestvovanja u štrajku omogući naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za radnike koji ne učestvuju u štrajku.

Članom 3. – predviđene su vrste štrajka, te je propisano da se štrajk može organizovati kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, području djelatnosti, na teritoriji kantona, te na teritoriji Federacije BiH. Također, propisano je da štrajk može biti generalni, štrajk upozorenja ili štrajk solidarnosti.

Članom 4. – propisano je da se nezakonitim štrajkom smatra štrajk koji nije organizovan u skladu sa odredbama ovog zakona.

Čl. 5. i 6. – uređeno je pitanje odluke o stupanju u štrajk i sadržaj iste.

Čl. 7. i 8. – uređeno je pitanje najave štrajka poslodavcu, odnosno nadležnom ministarstvu unutrašnjih poslova

Članom 9. – uređeno je pitanje sporazumnog rješavanja nastalog spora ili povjeravanje nastalog spora posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju.

Članom 10. – uređen je postupak arbitraže, imenovanje arbitara i arbitražnog vijeća i konačnost arbitražne odluke.

Čl. 11. i 12. – utvrđene su obaveze organizatora i učesnika u štrajku sa aspekta zaštite zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine, kao i zabrana sprječavanja radnika koji ne učestvuju u štrajku da rade, te poslodavca da obezbijedi sredstva za rad.

Članom 13. – uređeno je pitanje sporazuma između poslodavca i sindikata o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka i utvrđena sadržina navedenog sporazuma. Također propisan je rok u kojem je poslodavac obavezan da sindikatu ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka, a u slučaju da poslodavac ne ponudi prijedlog poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka predviđena je mogućnost da sindikat može predložiti poslodavcu poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Članom 14. – predviđena je sudska nadležnost u slučaju da sindikat i poslodavac u roku od pet dana od dana prijema prijedloga poslova ne uspiju postići sporazum o poslovima koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Čl. 15. - 19. – Ovim članovima reguliran je štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa, određivanje minimuma procesa rada, te propisan određeni rok za najavu štrajka prije početka štrajka, uz mogućnost da poslodavac, a u cilju

obezbjedenja minimuma procesa rada, zahtjeva da najviše 1/3 radnika bude u procesu rada.

Članom 20. – zabranjeno je poslodavcu da zaposli nove radnike koji bi zamijenili radnike koji su u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk, te uvjeti pod kojima poslodavac može koristiti ovu mogućnost.

Čl. 21. i 22. – predviđena je zaštita učesnika u štrajku od otkaza ugovora o radu, pod utvrđenim uvjetima, kao i pravo poslodavca da radniku koji sudjeluje u štrajku smanji plaću srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drugačije ne dogovore. Također su utvrđeni izuzeci u pogledu smanjenja plaće, kao i pravo na socijalno osiguranje radnika u štrajku.

Čl. 23., 24. i 25. – propisana je sudska zaštita poslodavca i sindikata, naknada štete, kao i postupak kad se zaštita traži pred sudom.

Članom 26. – propisan je nadzor nad primjenom ovog zakona.

Članom 27. – propisane su kaznene odredbe i uređeno je pitanje odgovornosti sindikata, odnosno poslodavaca za propisane prekršaje i visine kazne za pojedine prekršaje.

Članom 28. i 29. – popisane su prijelazne i završne odredbe.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Broj: 03-02/1-1835/16
Sarajevo, 11.07.2017.godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINE KANTONA**

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o štrajku, t r a ž i s e

U skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da je oblast socijalne politike u zajedničkoj nadležnosti federalne vlasti i kantona (čl. III.2. i III.3), u prilogu dostavljamo tekst Nacrta zakona o štrajku.

Molimo da razmotrite navedeni Nacrt Zakona, te Vaše mišljenje na isti dostavite Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, najkasnije u roku od 45 dana od dana prijema ovog akta.

S poštovanjem,

MINISTAR

Vesko Drljača

Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

- Unsko - sanski kanton
- Posavski kanton
- Tuzlanski kanton
- Zeničko – dobojski kanton
- Bosansko - podrinski kanton
- Srednjobosanski kanton
- Hercegovačko – neretvanski kanton
- Zapadno – hercegovački kanton
- Kanton Sarajevo
- Kanton 10